

derfor stemme mod dette Forslag. Jeg ønsker med andre Ord, at Valget kommer til at staa klart og bestemt mellem disse to Ting i og for sig, om man skal følge Grundlovens Ord og i Overensstemmelse med Regerings- eller Flertalsforslaget gaa til 137 Folketingsmænd, eller om man skal holde sig til den historiske Tradition, og søge en Forandring af lignende Art som den, man foretog 1866, men ganske vist helst af en saadan Art, at den gav bestemte Regler for Fremtiden, og dermed affkar Genkomsten af disse Spørgsmaal om Folketingskretsenes Omlægning. Naar jeg for mit Bedkommende er afgjort imod at følge Regeringsforslaget og Flertallets Forslag om at forøge Antallet af Folketingsvalgkretsene til 137, saa er det ikke af den Hovedgrund, at jeg finder dette forøgede Antal i og for sig lidet heldigt, skønt dette ganske vist er min Mening men navnlig af den Grund, at dette kun kan iværksættes ved en fuldstændig Desorganisation af alle Landets Valgkrets, en Omlægning og en Oppløsning af Kretsene, som, naar det kommer til Stykket, vist ikke vil tiltale hverken Folketingsmændene selv eller Folketingsbølgkerne. Forholdet bliver saa meget betænkeligere som man, naar vi nu fastsaa, at Grundlovens § 32 skal gennemføres bogstavelig, konsekvent vil komme til, at det vil være nødvendigt, ikke — som der siges i Betænkningen — maasse hvert 20de eller 30te Aar, men hvert 10de Aar at komme tilbage til det Spørgsmaal. Naar det nemlig er fastsaaet, at der skal være nøjagtig en Valgkrets for hver 16,000 Indbyggere, saa kunne vi ikke, naar Folketællingen viser, at der nu maasse er 10 pCt. flere Indbyggere, desuagtet blive staaende ved det gamle. Hvert 10de Aar maa Valgkretsenes Antal forøges med omtrent 10 eller der omkring, og denne Forøgelse kan kun ske ved, at man hvert 10de Aar plukker samtlige Folketingsvalgkretsene op for at lave ny. Jeg tror, at dette vilde virke saa nedbrydende paa Forholdet mellem Folketingsmændene og Folketingsbølgkerne, at det sikkert kun vilde kunne være med største Betænelighed, at man kunde gaa til at vedtage en saadan Bestemmelse, og jeg tillader mig at tro, at dersom dette Forslag nu forelaa her saaledes definitivt, at enhver vidste, at naar vi nu stemte for det, saa vilde det blive Alvor; saa vilde Forslaget træde ud i Livet i denne Form, da vilde maasse mange, der nu agte at følge Flertallet, blive i høj Grad betænkelige derved. Jeg skal, skønt Flertalsforslaget endnu ikke ligger for, dog med den fungerende Formands Tilladelse, for ikke at blive nødsaget til senere at forlange Ordet,

blot tillade mig at gøre den lille Bemærkning, at det forekommer mig, at Flertalsforslaget i endnu højere Grad end Regeringsforslaget gennemfører denne Desorganisation af Kretsene. Det er jo i saa Henseende ret karakteristisk, at Flertallet fastholder Regeringsforslaget for Københavns Bedkommende imod Mindretallet, hvis Forslag er mindre desorganisierende; men dernæst vil man ogsaa finde, naar man gennemgaar blot et Par Amters Fordeling — jeg har ganske vist ikke kunnet gennemgaa samtlige Krets i det enkelte — at medens det har været Regeringen magtpaaliggende saa meget som muligt at bevare de bestaaende Valgkrets og kun bortføre saa meget, som det har været nødvendigt, saa gaar Flertallets Forslag endog ud paa at omlægge de enkelte Sogne imellem Kretsene. For Københavns Amts Bedkommende har Flertallet saaledes f. Eks. foreslaaet at flytte nogle Sogne fra den nuværende 4de Krets til den nuværende 3de Krets og nogle fra den nuværende 4de til den nuværende 5te Krets, og saa til Gengæld er der til den nuværende 4de Krets samlet nogle Sogne sammen fra 2 helt andre Amt, nemlig Sorø Amt og Præsto Amt. Man finder dernæst, at endog i Frederiksborg Amt, hvor man dog bliver staaende ved 5 Valgkrets, har man flyttet om med Sognene fra en Valgkrets til en anden. Det forekommer mig i Almindelighed, at dette Flertalsforslag gaar endnu videre i Desorganisation og Oppløsning af Kretsene end Regeringsforslaget. Jeg mener derfor, at det virkelig forstandigt i denne Sag vilde være at holde sig til den historiske Tradition og fortsætte ad samme Vej som hidtil, nemlig ved at vedtage en lignende Bestemmelse som i 1866, hvorved man for de 9/10 af Kretsenes Bedkommende indgik en Omlægning. Jeg skal gøre opmærksom paa, at Forholdet baade i 1849 og i 1866 ingenlunde var det, at man slavisk gennemførte een Valgkrets for hver 14,000 eller een for hver 16,000 Indbyggere, men Forholdet var det, at man betragtede dette som Gennemsnitsstallet med rimelige Afvigelser baade op ad og ned ad til begge Sider, og vi finde selv i Valgordningen af 1849, at der fandtes ikke mindre end 13 Krets, som havde mindre end 12,200 Indbyggere, deraf de 5 med mindre end 12,000, ja een var endogsaa nede under 10,000, uagtet 14,000 var det fastsatte Antal. Paa den anden Side havde 7 Valgkrets over 14,000 Indbyggere og deraf 3 endog omtrent 25 pCt. over 14,000 Indbyggere. Jeg tør sige, at naar man nu ser bort fra København, Frederiksborg, Odense og Aarhus, saa vil man i de andre omtrent 90 Krets ikke finde væsentlig større Afvigelser fra Gennem-